

■■■ Bevezető ■

Mindenkitől tanultam; tanulok most is. Közös munkák, workshopok, tanfolyamok, tanulmányok, könyvek segítettek és segítenek ma is. Ha tanítványaim más vezetővel dolgoztak, rendre kifaggattam őket tapasztalataikról: mit játszottak, találkoztak-e újszerű gyakorlattal. Számptalan játékot, variációt, találó mondatot, szerencsés instrukciót „sajátítottam” el másoktól; tapasztalt „mes-terektől” éppúgy, mint fiatal kollégáktól, vagy éppen diákjaimtól. Gyakran csak ötletet adott egy feladat, és született egy teljesen új tréning. Máskor többé-kevésbé az eredeti változat maradt meg a látottakból, olvasottakból. De nemegyszer megesett az is, hogy egy az egyben, szinte az instrukció mondataival, hangvételével együtt „tulajdonítottam” el egy tréninget.

Kezdő csoportvezetőként lelkesen olvastam Kaposi László és Gabnai Katalin játékgyűjteményeit, azt a két könyvet, amely akkor-tájt, a nyolcvanas évek végén egyedüli forrásom lehetett. Ezekből állítottam össze próbaterveimet. Ma is kihagyhatatlannak érzek egy-két régi feladatot. Jó néhányat már nem használok, de megesik az is, hogy némelyiket újra felfedezem, ismét rádöbbenek értékeire – ahogy egy kedves zenét megununk, érdektelennek tartjuk, aztán rátalálunk megint. Elgondolni sem tudom, hogyan indultam volna el könyveim vagy nyári színjátszó táboros tapasztalataim nélkül.

Lassan megszorodtak a drámapedagógiai rendezvények, tanfolyamok. Sorra jelentek meg a kiadványok. A drámapedagógia, a színésznevelés nagyjai tartottak munkabemutatót Budapesten. Kíváncsiságom egyáltalán nem apadt, sőt ha lehet, még jobban megbecsülök egy-egy inspiráló, gondolatébresztő hatást. Teljesen máshogy tervezek meg egy-egy foglalkozást, mint öt, tíz, tizenöt vagy húsz évvel ezelőtt, ám vannak közel két évtizede használt alapfeladataim. A színházi munka számomra a világra és önma-gunkra kérdéses lehetősége. Keresés és felfedezés. „A színház tehát kezdetektől fogva az egyidejűség művészete, amely ugyan-abbban a pillanatban, a jelenben hat valamennyi érzésünkre... A színház művészetét tehát az élet megfigyelésében érdeklí mindaz, ami mozgás, ami változásokat idéz elő...” – írja Jean-Louis Barrault. Hogyan állapodhatnánk meg az örökké változó pillanat művé-szetével foglalatalkodva? Hiszen változik a világ, különböznek az emberek, akikkel összehoz a közös munka, eltérő feltételek mellett dolgozunk, végül szakadatlan formálódunk mi magunk, csoport-vezetők is. Talán hitelünket is vesztenénk régi módszereinkkel, metodikánkkal. Ha önmagunkat unjuk, unalmasak leszünk mások-

nak is. Ezért sem foszthatjuk meg magunkat a kutatás, a megtalálás izgalmától és örömetől. Ehhez, vagyis a saját út megtalálásához szeretnék segítséget nyújtani. Titkon azt remélem, hogy olyan fontos lesz egy-egy olvasómnak ez a kézikönyv, mint nekem voltak korábban olvasmányaim.

